

FOTO: FRANK VUJAMING, Lepelaarplassen

Tijdens een praktijkles werd een Zearend waargenomen

werd digitaal toegestuurd. Op de enige theorieles werd een intro gegeven en vond een presentatie plaats over enkele veel in de regio Amsterdam voorkomende zangvogels (met geluid). Vanwege een plotselinge ziekte viel Evert Pellenkoft bij de eerste theorieles helaas uit, inclusief zijn voorbereide presentatie. Gelukkig kon hij later de schade inhalen door bij twee praktijklessen op te treden als docent.

Na de theorieles vonden vijf praktijklessen plaats, in de vorm van door ervaren vogelaars begeleide excursies. Vanwege het grote aantal deelnemers waren bij elke les drie docenten aanwezig. Excursiedoelen waren dit jaar Flevopark (10 maart), Amsterdamse Bos (1 april), Diemerpark en Vijfhoek (12 mei), Duin en Kruidberg (27 mei) en tot slot Lepelaarplassen (17 juni). Als docenten tijdens de praktijklessen in het veld traden Auke Jansen, Edial Dekker, Evert Pellenkoft, Frank Visbeen, Frank van Groen, Guus van Duin, Mark Kuiper en Steven Wytéma op. Tijdens de praktijklessen werd in het excursiegebied door kleine groepen gekeken en geluisterd naar vogels. Er was volop gelegenheid tot het stellen van vragen. Naast de zangvogels werd uiteraard ook aandacht besteed aan andere interessante vogels die tijdens de excursies werden waargenomen. Relatief zeldzame soorten in dit kader waren Buidelmees in het Diemerpark, Zearend in de Lepelaarplassen en Wielewaal en Raaf aan het Jan van den Boschpad.

Na afloop van de cursus zijn de antwoorden op de opdrachten in de cursusklaar naar alle deelnemers gemaïld.

Als follow-up is op 22 juli ad hoc een avondexcursie naar de Kinseldam en Polder IJdoorn georganiseerd voor de cursisten van 2012.

Hopelijk hebben alle deelnemers geleerd en genoten van de cursus en hebben ze nog meer plezier in het vogelen gekregen dan ze al hadden.

Slaapplaatsen tellen

John van der Woude, Commissie Veldwerk

FOTO: ZAINAL HABERHAM, vijfhoek, 8-10-2012

Reigerslaapplaats op de Vijfhoek

Het telseizoen van de slaapplaatsen is weer gestart. Sovon pakt het voortvarend op, en heeft voor de deelnemers een nieuwe handleiding gemaakt (voor zowel watervogeltellingen als slaapplaatstellingen). Deze handleiding is inmiddels aan de geregistreerde tellers toegezonden. Slaapplaatstellingen geven inzicht in de aantalsontwikkelingen op regionale en landelijke schaal, en het is gewoon leuk werk, op een aangenaam tijdstip.

Landelijke teldagen voor de soorten waar Sovon speciaal aandacht voor vraagt staan (met de tijden van zonsondergang) in de tabel op de volgende pagina.

Daarnaast zijn er natuurlijk de tellingen van de slaapplaatsen van Halsbandparkiet in de Randstad. Daarover meer op de nieuwsgroep Amsterdams VogelNet. Hierbij wel alvast een oproep: als je een groepje Halsbandparkieten duidelijk op weg naar of van een slaapplaats in een vrijwel rechte lijn ziet voorbijvliegen, noteer deze waarneming dan s.v.p. in waarneming.nl en zet erbij in welke richting ze vlogen. Zo kunnen we misschien (door kruisende lijnen van verschillende waarnemingen) nieuwe slaapplaatsen opsporen. Vorige winter misten we aanvankelijk slaapplaatsen doordat de vogels andere plekken kozen dan we gewend waren.

datum	soort(en)	zonsondergang
20 oktober 2012	Grote Zilverreiger	18.36 u.
1 december 2012	ganzen, zwanen	16.32 u.
22 december 2012	Grote Zilverreiger	16.31 u.
12 januari 2013	Aalscholver	16.53 u.
19 januari 2013	ganzen, zwanen	17.04 u.
23 februari 2013	Grote Zilverreiger, Wulp	18.08 u.
16 maart 2013	Scholekster, Kempphaan, Grutto	18.46 u.
23 maart 2013	Aalscholver	18.59 u.

Uiteraard kun je ook slaappleatsen van allerlei andere vogelsoorten tellen en die invoeren bij Sovon. Slaappleatsen van allerlei zangvogelsoorten (bijvoorbeeld Merel of Witte Kwikstaart) zijn fascinerend, vanwege de grote aantallen die je dan ineens bij elkaar aantreft.

De telgegevens kun je kwijt op sovon.nl. Als je nog geen Sovon-account hebt, maak er één aan (vraag dan ook die handleiding even aan). Onder Slaappleatsen > Vacante gebieden kun je voor Amsterdam e.o. zien waar al geteld wordt en waar nog niet. Daarnaast zijn er in de regio uiteraard slaappleatsen die bij Sovon niet bekend zijn. Voer je telgegevens bij Sovon in onder Mijn slaappleatsen. Op deze wijze kunnen je telgegevens zowel voor het landelijke onderzoek gebruikt worden als voor het overzicht dat wij als VWGA daar uit kunnen halen, niet alleen qua aantallen, maar ook om te zien wie wat telt. Ook voor jezelf geeft Mijn slaappleatsen een goed overzicht als je vaker telt op een slaappleat. Dat laatste hopen we als VWGA natuurlijk van harte, en ook zien we graag dat als je een keer niet kunt tellen, je dan zelf voor een vervanger zorgt.

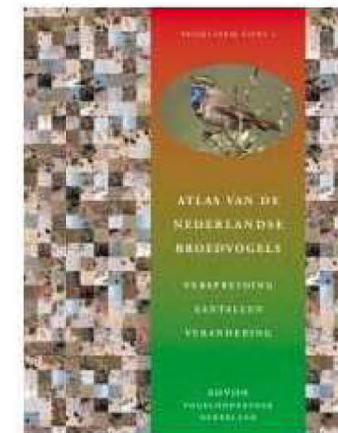
FOTO: BOB VAN DEN BROEK, waterland, 14-10-2012

Op 23 februari worden Wulpen geteld

Nieuwe vogelatlas Sovon

Ellen de Bruin

Het is nog niet heel erg lang geleden dat de tweede Atlas van de Nederlandse broedvogels uitkwam (2002), De Nederlandse broedvogelbevolking is echter dusdanig aan grote veranderingen onderhevig, dat het Sovon toch tijd leek om te starten met een nieuw atlasproject. Voor doortrekkers en wintergasten is de situatie niet anders; voor deze groepen dateert de vorige atlas van 30 jaar geleden. Bonte Kraaien zijn in deze periode vrijwel verdwenen en Grote Zilverreigers sterk opgekomen, om maar eens twee uitersten te noemen. Maar hoe zou de winterverspreiding van bijvoorbeeld Blauwe Kiekendief, Roek en Kneu veranderd zijn? Kortom, hoog tijd voor een nieuwe atlas! Er bestaat in het Nederlandse en Europese natuurbeleid immers grote behoefte aan actuele en nauwkeurige gegevens over verspreiding en aantallen van vogels. Het veldwerk gaat vanaf 1 december 2012 van start. Het gaat drie winter- en drie broedseizoenen in beslag nemen.

De huidige atlas uit 2002

Methode In elk atlasblok (5x5 km) zijn er, volgens een vast patroon, acht kilometerhokken aangewezen: het 'gouden grid'. Elk van deze acht kilometerhokken wordt minstens vier keer in een jaar doorkruist gedurende precies een uur. De bezoekperiodes zijn 1 april-15 mei, 16 mei-30 juni, 15 november-31 december en 1 januari-15 februari. Meer dan vier bezoeken zijn overigens zeer welkom. Die kunnen zowel binnen de genoemde perioden als in de andere maanden van het jaar worden gebracht.

Meedoen Voor de Atlas van de Nederlandse vogels zijn dus heel veel waarnemers nodig die in drie jaar (2012-2015) alle vogels in vaste atlasblokken willen tellen. Ten tijde van dit schrijven waren er nog zo'n acht atlasblokken te vergeven in de omgeving van Amsterdam. Kijk op vogelatlas.nl en claim een blok! Geen tijd om een heel atlasblok onder je hoede te nemen? Losse waarnemingen zijn ook welkom. Dat kan via waarneming.nl.

Bron: http://www.vogelatlas.nl/static/vogelatlas/docs/SN201202_p3-4.pdf